

Kínáról

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 31. szám, 2019. augusztus 2.

Kornai János a *Financial Times*ban és az *ÉS*-ben (július 19-én) keserűen ír arról a megreformált Kínáról, amely változatlanul szörnyű diktatúra. Kornaitól eltérően nekem nem annyira a Nyugatra leselkedő kínai veszedelem fáj, hanem a totalitárius zsarnokság; ez képzelődés volt, amikor divatos fogalomként használták, de a mai Kínában valóság. Hozzá képest az 1984 szívderítő utópia, tőle a kínai nép szenved: ezen pedig nem segítenek Trump büntetővámjai, sőt.

Hegy Gyula az *ÉS* július 26-ai számában [válaszol Kornai Jánosnak](#), és a Kínai Népköztársaság mentségére felsorolja a nagyszerű gazdasági sikereket. Csakugyan lenyűgözőek. (Bár tudjuk már, hogy az egészségügy épp olyan, csak súlyosabb válságban van, mint Magyarországon, ugyanabból az okból: a közszolgáltatások piacra vitele katasztrófa mindenütt.) De hát ezeket a bámulatos eredményeket mindenki elismeri. Nem erről van szó.

Hanem a digitalizált rendőrterrorról („kreditrendszer”), a rendszeres állami kényszer és ellenőrzés történelmileg példátlan kiterjesztéséről. A muszlim ujjur kisebbség „átnevelő” táborokba terelése, kultúrájának megsemmisítése a régi sztálinista-maoista módon történik, nem olyan korszerű, mint a (han) többségi lakosság hipermodern megrendszabályozása. A szabadságért tüntető hongkongi fiatalság véres ütlegetése a bűnöző triádok fölhasználásával viszont Csang Kaj-sek (tkp. Csiang Csie-si) és a Kuomintang szép napjait idézi.

Hegy Gyula, aki rokonszenves óbaloldali szocialista, abba a kellemetlen látszatba keveredik, hogy még akkor is védelmezi a „kommunista” álnévű diktatúrát, ha a politikája kapitalistább, mint az Egyesült Államoké vagy Németországé, csak legyen egypártrendszer, és hívják az államot népköztársaságnak. De nem a név számít. Szerény nézetem szerint baloldali embernek nincs oka rá, hogy a mai kínai rendszerrel rokonszenvezzék, ha örül is neki, hogy a kínai nép kivergődött a rettenetes nyomorból és a (neo)kolonialista külföldi elnyomásból. Nyomor már nincs (sőt), de elnyomás – példátlan elnyomás! – van, bár ezúttal hazai gyártmány. És hibátlanul kapitalista.